

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/118/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121207289
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8121207289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. A. D. XXX, XXX XX A. E. F. a 2. G. H. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. A. D. XXX, XXX XX A. E. F., obaja zastúpení: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - Ružinov, IČO: 31320155, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia žalobou z 31.8.2021 sa domáhali určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý im poskytol žalovaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 2.11.2015. Nárok odôvodnili absenciou povinných náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. – doba trvania zmluvy a nesprávnymi údajmi, ktoré sú taktiež povinnými náležitosťami zmluvy, ale podľa § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona a to pokiaľ ide o celkovú čiastku na zaplatenie a výšku RPMN. V zmluve bola dohodnutá mesačná splátka 322,45 Eur s poistným a 107 splátok, súčin týchto hodnôt je 34.502,15 Eur, pričom v zmluve je uvedená celková čiastka vo výške 33.169,54 Eur. Tento údaj je nesprávny aj pri výške splátky 306,25 Eur bez poistenia, keďže v takom prípade by celková čiastka činila 32.768,75 Eur. RPMN bola v zmluve vo výške 13,40 %, podľa interaktívnej kalkulačky z portálu finančnej osvedy a ochrany spotrebiteľa Ministerstva financií SR pri splátke 322,45 Eur je RPMN 14,04%. S poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona je preto úver bezúročný a bez poplatkov.

2. Žalobcovia žiadali aj o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ohľadom poplatku za poskytnutie úveru 400 Eur dohodnutého v zmluve v časti I. bode 7 a na zdôvodnenie citovali z rozsudku tunajšieho súdu 20Csp/252/2017 zo dňa 5.9.2018 a potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove 3Co 177/2018 zo dňa 4.4.2019, v ktorých súdy uviedli, že spracovateľský poplatok predstavuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a nie je v jeho záujme, ale v záujme dodávateľa. Spracovateľský poplatok predstavuje plnenie, ktoré odráža spracovanie a náklady veriteľa za poskytnutý úver. Tento poplatok nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Ohľadom doby trvania zmluvy poukázal na jej článok I. bod 1, v ktorom prehľadne je uvedený dátum prvej splátky 23.12.2015 a poslednej 23.10.2024 a ako doba trvania zmluvy je uvedená doba do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy. Tento opisný spôsob reflektuje

situáciu, kedy sa nenaplnia predpoklady splácania úveru, napr. ak dlžníci sú v omeškaní alebo predčasne splatia úver, čo bol aj tento prípad.

4. K ďalším vytykáaným nedostatkom zmluvy žalovaný poukázal na § 2 ods. 2 písm. g/ až h/ zákona č. 129/2010 Z.z. a zdôraznil, že poistné sa zahŕňa do celkových nákladov a tým aj do celkovej čiastky len vtedy, pokiaľ je získanie úveru podmienené poistením, k čomu v tomto prípade nedošlo. Vyplýva to z formulára Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, pričom žalobcovia mali možnosť sa rozhodnúť či vôbec chcú úver poistiť a v kladnom prípade mali možnosť vybrať si jeden z dvoch balíkov poistenia, rozhodli sa pre základný balík, čo vyplýva z ich žiadosti o flexi pôžičku a z informácií finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu. Poistné preto v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. sa nezapočítava do celkových nákladov spotrebiteľa, započíta sa však poplatok za poskytnutie úveru 400 Eur. Pri mesačnej splátke 306,25 Eur bez poistenia, počtu splátok 107 a poplatku za poskytnutie úveru 400 Eur predstavuje celková čiastka na zaplatenie 33.168,75 Eur, čo je len o 1,79Eur menej ako bolo uvedené v zmluve (33.169,54 Eur), čo je spôsobené matematickým zaokrúhľovaním čísel. Iný výklad pri takomto rozdieli by nezodpovedal proporcionalite a primeranosti zákonnej sankcie s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Žalovaný nesúhlasil ani s tvrdením žalobcov o nesprávnej výške RPMN a predložil výpočet vychádzajúci z výšky úveru 20.000 Eur, výšky mesačnej splátky 306,25 Eur, počtu splátok 107, poplatku 400 Eur, dátumu čerpania úveru 2.11.2015 a dátumu splatnosti prvej splátky 23.12.2015, podľa ktorého výsledok RPMN bol 13,40%. Pri použití tej istej interaktívnej kalkulačky, ktorú použili žalobcovia, RPMN bola vo výške 13,09%, odchýlka je však spôsobená tým, že tento výpočet sa nastavuje len pri zadaní splatnosti splátky buď na začiatku alebo na konci mesiaca. V tomto prípade bola splatnosť 23.dňa v mesiaci. Navyše záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru by nastal podľa § 11 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona len vtedy, ak by skutočná výška RPMN bola vyššia než bola uvedená v zmluve, čo však nenastalo v prípade tejto zmluvy.

5. Žalovaný nesúhlasil ani s návrhom na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenové dojednanie, je vyjadrený určito, jasne a zrozumiteľne a preto je vylúčený zo súdneho prieskumu neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Bol výslovne uvedený nielen v zmluve o úvere, ale aj vo formulári Európske informácie o spotrebiteľskom úvere podpísanom žalobcami. Žalobcovia tak mohli na základe presných a zrozumiteľných kritérií predpokladať hospodárske dôsledky, ktoré z tohto poplatku pre nich vyplývali. Žalobcovia akceptovali podmienky, za ktorých im bol úver poskytnutý, ak by poplatok nebol dohodnutý, banka by zrejme požadovala vyšší úrok. Poukázal pritom na odbornú literatúru, tiež stanovisko Najvyššieho súdu ČR z 24.4.2014, nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 3725/13, v zmysle ktorých úverová zmluva predstavuje celý komplex práv a povinností, pričom cena úveru nie je tvorená len úrokom, ale i všetkými v zmluve uvedenými povinnosťami, napríklad veriteľom požadovanými nákladmi či poplatkami, ktoré tvoria cenu poskytnutého úveru. Tomuto záveru zodpovedá aj dôvodová správa k novele č. 568/2007 týkajúca sa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ohľadom maximálnej výšky odplaty za úver, v ktorej sa uvádza, že nie je rozhodujúce či spotrebiteľ zaplatí odplatu za poskytnutý úver vo forme úroku alebo určitého poplatku. Žalovaný doplnil, že poplatky sú bežnou praxou pri poskytovaní úverov, s čím počíta aj platná právna úprava, ako je § 499 Obchodného zákonníka, zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách, zákony č. 129/2010 Z.z. a č. 90/2016 Z.z.

6. Žalobcovia v replike zotrvali na svojej argumentácii a doplnili ju o výklad pojmu „doba trvania zmluvy“, ktorá má vyjadrovať interval od – do a to formulácia „do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy“ nespĺňa. Podľa nich má to význam pre spotrebiteľa, aby by už pri podpise zmluvy vedel posúdiť či ponúkaný úver akceptuje a to vzhľadom na subjektívne posúdenie svojej budúcej ekonomicko-finančnej situácie. Zotrvali aj na tvrdení o nesprávnej výške RPMN v neprospech spotrebiteľa, pri výpočte ktorého sa malo použiť aj poistné, lebo zo zmluvy nevyplýva možnosť odmietnuť poistenie. Žalobcovia doplnili aj ďalší dôvod pre fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a to neuvedenie všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN.

7. Ohľadom žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky žalobcovia uviedli, že žalovaný nezrejmil za čo mali sporný poplatok uhrádzať, vyslovili názor, že predstavuje vedľajšie cenové dojednanie, ktoré podlieha súdnej kontrole neprijateľnosti a to aj v prípade, ak je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne a citovali odborný názor v publikácii Občiansky zákonník I. komentár autorov Štefček a spol. vydavateľstva C.H. BECK 2019 na str. 559 až 560, ktorý odmietol závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR, podľa ktorých bankové poplatky nepodliehajú súdnej

kontrole podľa čl. 4 ods. 2 smernice Rady 93/13 EHS. Žalobcovia vyslovili názor, že podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. odplata musí byť uvedená v percentách, jej kombinovanie v percentách a pevnou sumou považujú za nekalú obchodnú praktiku. Žalobcovia ďalej uviedli, že predmetný poplatok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú je možno podradiť pod § 53 ods. 4 písm. t/ Občianskeho zákonníka, čo znamená, že súd pri nej nemusí vykonávať test neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, musí úver spracovať, je preto neoprávnená požiadavka, aby spotrebiteľ platil za niečo, čo je pre banku zákonná povinnosť. O neprijateľnú zmluvnú podmienku by nešlo len v prípade tých poplatkov, ktoré sledujú v prevažnej miere prospech spotrebiteľa. Navyše v zmysle uvedenej zmluvnej podmienky v skutočnosti veriteľ poskytne spotrebiteľovi nižší úver ako je jeho výška uvedená v zmluve a to o sumu poplatku za poskytnutie úveru, pričom úroky počíta aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov.

8. Žalovaný v duplike rozobral genézu rôznych zákonných formulácií náležitosti zmluvy týkajúcej sa doby jej trvania počnúc zákonom č. 258/2001 Z.z. až do súčasnej podoby, kedy s účinnosťou od 1.5.2018 došlo k zosúladieniu jej znenia so smernicou 2008/48/EHS, ktorá vyžadovala len uvedenie dĺžky trvania zmluvy. Zo žiadneho právneho predpisu pritom nevyplýva, aby požadoval túto náležitosť uvádzať prostredníctvom dní, týždňov, mesiacov či rokov. Žalobcami požadovaný interval od – do zodpovedá údajom o termíne prvej a poslednej splátky, čo je uvedené v zmluve. Žalovaný zotrval na tom, že poistenie žalobcovia nemuseli uzatvoriť s poukazom na pripojené už spomínané listinné dôkazy (Európske informácie, informácia finančného sprostredkovateľa, žiadosť o poskytnutie pôžičky), ku ktorým sa žalobcovia nevyjadrili. Žalovaný napokon nesúhlasil s tvrdením žalobcov o absencii predpokladov použitých pre výpočet RPMN, ktoré sú uvedené v bode 3 zmluvy. Napokon v celom rozsahu zotrval na vyjadrení ohľadom poplatku za poskytnutie úveru.

9. Súd vo veci už raz rozhodol rozsudkom č.k. 11Csp/118/2021-97 zo dňa 14.1.2022 tak, že žalobu zamietol. Nesúhlasil s názorom žalobcov o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy, čo v rozsudku podrobne vysvetlil. Zároveň uviedol, že nezistil, aby v zmluve chýbali nejaké ďalšie povinné náležitosti vymenované v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Právny zástupca žalobcov až na pojednávaní prvýkrát začal tvrdiť, že žalovaný sa dopustil hrubého porušenia povinnosti v súvislosti so zisťovaním bonity žalobcov podľa § 11 ods. 2 vety druhej a tretej citovaného zákona. Súd však po výsluchu žalobcov a doložení listinných dôkazov, ktoré mal žalovaný k dispozícii – výpis z bežného účtu žalobcu v 1.rade, jeho daňové priznanie, rozhodnutie o rodičovskom príspevku žalobkyne v 2.rade, výpisu z úverového registra, neprijal záver o hrubom porušení povinnosti žalovaného v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, ktoré tak isto rozobral a nesúhlasil ani s tým, že dohoda o poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, čo aj odôvodnil.

10. Uvedený rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove 18CoCsp/10/2022-210 zo dňa 25.4.2023 a to napriek tomu, že odvolací súd potvrdil správnosť záverov súdu I. inštancie ohľadom tvrdenia žalobcov o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to dobe trvania zmluvy a predpokladoch použitých pre výpočet RPMN, ale nevyjadril sa k záverom súdu I. inštancie ohľadom celkovej čiastky na zaplatenie a výšky RPMN, hoci aj to bolo predmetom žaloby a následne odvolania žalobcov. Uložil súdu I. inštancie zaoberať sa tým, či v zmluve je uvedená správne náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to výška úveru, čo je však v rozpore s koncentračnou zásadou upravenou v § 153 ods. 1, 2 CSP a ktorá platí aj pre spotrebiteľa, pokiaľ je zastúpený advokátom ako v tomto prípade (§ 291 ods. 3 CSP). Žalobcovia totiž vôbec túto okolnosť nenamietali. Súd II. inštancie v tejto súvislosti poukázal na dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru 400 Eur a jeho splatnosť ku dňu čerpania úveru. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 9Cdo/287/2021 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 49/2022, podľa ktorého celkovú výšku spotrebiteľského úveru predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi, poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do výšky spotrebiteľského úveru. Preto sa odvolaciemu súdu javilo, že reálne žalobcovia disponovali úverom len vo výške 19.600 Eur, keďže hneď po pripísaní úveru žalovaný zinkasoval poplatok za jeho poskytnutie 400 Eur a teda výška úveru 20.000 Eur v zmluve bola nesprávna.

11. Súd II. inštancie vyslovil tiež názor, že žalovaný neskúmal riadne výdavky žalobcov, podľa neho nepostačuje, ak sa uspokojil len s prevereným výdavkom z úverového registra, ale mal zisťovať aj bežné výdavky na domácnosť a tým sú podľa neho naplnené predpoklady fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Napokon súd II. inštancie uložil súdu

I. inštancie znovu sa zaoberať poplatkom za poskytnutie úveru ako neprijateľnou zmluvnou podmienkou, konkrétne súd sa má zaoberať tým aké plnenie bolo poskytnuté za tento poplatok (hoci súd I. inštancie v zrušenom rozsudku to zrozumiteľne uviedol v bode 46), či bolo prevažne v záujme veriteľa alebo spotrebiteľa a poukázal pritom na § 53 ods. 4 písm. w/ Občianskeho zákonníka a to napriek tomu, že citované ustanovenie bolo zavedené do danej právnej normy až od 23.12.2015 a to novelou zákonom č. 438/2015 Z.z., teda až po uzavretí predmetnej zmluvy.

12. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, výsluchom žalobcov, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička, žiadosťou o Flexi pôžičku, informáciou finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu, európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, výpisom z úverového registra, výpisom z účtu žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

13. Dňa 2.11.2015 bola uzavretá písomná zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexi pôžička“ pod č. 011602311021115 a to medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom v 1. rade ako dlžníkom a žalobkyňou v 2.rade ako spoludlžníčkou. V úvodnej časti zmluvy sú prehľadne pod označením „základné podmienky“ uvedené pod bodom 1 tieto náležitosti: druh úveru – bezúčelový; výška úveru 20.000 Eur; lehota splatnosti 108 mesiacov; úroková sadzba – fixná 11,90% p.a.; čerpanie úveru jednorazovo 2.11.2015; celkový počet splátok 107; dátum prvej splátky 23.12.2015 a poslednej 23.10.2024; doba trvania úverovej zmluvy – do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy; mesačná splátka vrátane poistného 322,45 Eur; z toho mesačná splátka poistného 16,20 Eur a uvedené bolo aj konkrétne číslo účtu pre čerpanie úveru.

14. V bode 2 boli upravené podmienky pre čerpanie úveru, ale aj forma splácania úveru, kde sa uvádza, že dlžník je povinný splácať úver mesačnými anuitnými splátkami vrátane všetkých ostatných peňažných záväzkov, pokiaľ vzniknú z tejto zmluvy formou podľa jeho výberu a ďalej ako forma výberu je uvedený spôsob úhrad a to inkasom z účtu uvedeného v záhlaví zmluvy.

15. Bod 3 zmluvy je označený zvýrazneným názvom ročná percentuálna miera nákladov, uvedená je jej číselná hodnota 13,40% s tým, že sa vypočítava z nasledovných údajov: celkové náklady dlžníka 13.169,54 Eur, z toho výška úrokovej sadzby 11,90% p.a. výška poplatku za poskytnutie úveru 400 Eur, výška mesačnej splátky 306,25 Eur, počet splátok 107, výška úveru 20.000 Eur, celková čiastka na zaplatenie 33.169,54 Eur, priemerná RPMN 10,07% a uvedená je aj výška odplaty 14,87% a najvyššia prípustná výška odplaty 21,94%.

16. V bode 7 zmluvy pod názvom „poplatky“ sú vymenované jednotlivé poplatky a na prvom mieste je uvedený poplatok za poskytnutie úveru 400 Eur splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru.

17. Bod 8 zmluvy je označený ako „typ zabezpečenia“, pod ním je zvýraznené pristúpenie dlžníka k poisteniu schopnosti splácať Flexi pôžičku, pričom sa konštatuje, že dlžník súhlasí s poistením schopnosti splácať úver podľa konkrétnej rámcovej poistnej zmluvy a že požaduje základný balík poistenia.

18. Uzavretiu tejto zmluvy, ktorá je podpísaná všetkými jej účastníkmi predchádzala písomná žiadosť žalobcov o Flexi pôžičku vo výške 20.000 Eur, obsahuje údaje o žalobcovi, o jeho rodinnom stave, počte vyživovaných osôb (2), príjmoch a výdavkoch oboch žalobcov a pod informáciami o žiadateľovi je uvedené aj poistenie vo forme základného balíka poistenia. Uvedené je, že žalobca v 1.rade je živnostník, za predchádzajúci rok mal daňový základ 7.409 Eur, obrat 37.593 Eur a spláca hypotéku 353 Eur mesačne. Žalobkyňa v 2.rade bola na rodičovskej dovolenke s mesačným príjmom 203 Eur. Iné záväzky nemala. V závere tejto žiadosti, ktorá je podpísaná oboma žalobcami je uvedené, že obaja predložili doklady o príjmoch, žalobca v 1.rade daňové priznanie a žalobkyňa v 2.rade doklad o priznaní sociálnej dávky.

19. Žalobca v 1.rade podpísal 2.11.2015 aj informáciu finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu, ktorá obsahuje jeho požiadavku zabezpečiť splácanie úveru z poistenia v prípade smrti, trvalej invalidity a PN, pričom mal možnosť výberu jedného z dvoch balíkov poistenia – základného alebo rozšíreného.

20. Podľa formulára Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý podpísali obaja žalobcovia, na získanie spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok sa poistenie nemuselo uzatvoriť.

21. Na pojednávaní obaja žalobcovia zhodne uviedli, že vedeli do kedy majú úver splácať, že teda im bola známa doba trvania zmluvy, potvrdili aj to, že mali už skúsenosť s poistením úveru, ktorý uzavreli so Slovenskou sporiteľňou a.s., išlo o hypotekárny úver. To, či poistenie aj tohto úveru museli uzatvoriť, si žalobca v 1.rade nepamätal a žalobkyňa v 2.rade odpovedala kladne s tým, že pracovník banky spolu s úverovou zmluvou im dal podpísať aj jeho poistenie úveru. Aj keď obaja potvrdili svoje podpisy na Štandardných európskych informáciách o úvere uviedli, že túto listinu ako aj ďalšie, ktoré im boli dané na podpis vrátane úverovej zmluvy, si neprečítali. Zhodne uviedli aj to, že nevedeli o poplatku za poskytnutie úveru. Obaja potvrdili, že žalovaný zisťoval ich príjmy a výdavky, žalobca v 1.rade si nepamätal či predkladal v tomto smere nijaké doklady a žalobkyňa v 2.rade uviedla, že sa domnieva, že tieto doklady predložili. Potvrdili, že v tom čase mal žalobca v 1.rade u žalovaného zriadený bežný účet.

22. Žalovaný na výzvu súdu doložil prehľad o príjmoch žalobcu na základe jeho kreditných operácií na účte za obdobie marec až august 2015, z ktorého ustálil jeho príjem na 1.179 Eur a predložil aj výpis z úverového registra preukazujúci, že žalobca v 1.rade splácal iný úver mesačne po 353 Eur a mal tiež kreditnú kartu s úverovým rámcom 300 Eur a žalobkyňa v 2.rade disponovala dvoma kreditnými kartami s limitom 450 a 532 Eur.

23. Po zrušení rozsudku žalovaný predložil súdu výpis z účtu žalobcu v I. rade od apríla do júna 2015. Z neho vyplýva, že v apríli 2015 mal žalobca príjem 2.194 Eur, v máji 2015 – 1.645,84 Eur a v júni 2015 – 1.125 Eur, priemer činí 1.655 Eur mesačne. Z výpisu z účtu žalobkyne v 2. rade za apríl 2015, ktorý je taktiež vedený u žalovaného vyplýva, že z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny jej bola poukázaná suma 250,24 Eur a z výpisu z účtu žalobcu v 1. rade u žalovaného za november 2015 súd má za preukázané, že najprv 2.11.2015 na účet žalobcu žalovaný poukázal sumu 20.000 Eur ako čerpanie úveru, nasleduje úhrada poplatku 400 Eur a ako ďalší úkon v tomto výpise je uvedený výber s poplatkom vo výške 19.600 Eur.

24. Žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bolo potrebné posúdiť predovšetkým podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. v danom prípade v znení účinnom od 30.9.2015 do 22.12.2015.

25. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

26. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

27. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

28. Podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

29. Podľa § 2 písm. h/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

30. Podľa § 2 písm. i/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

31. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

33. Podľa § 9 ods. 2. citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

34. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

35. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

36. Procesnú prípustnosť uvedenej žaloby je potrebné odôvodniť § 137 písm. d/ v návaznosti na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré je účinné od 1.1.2018 a ktoré je potrebné považovať za procesné ustanovenie, ktoré vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení k spomínanej úprave je potrebné aplikovať aj na zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré boli uzavreté pred účinnosťou spomínanej právnej normy.

37. Súd nesúhlasí s názorom žalobcov o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy. K dobe trvania zmluvy a predpokladom pre výpočet RPMN sa súd už nevyjadruje, keďže aj súd II. inštancie dospel k záveru o nesprávnom názore žalobcov ohľadom týchto náležitostí. Keďže odvolací súd sa nevyjadril k ostatným tvrdeniam nedostatku zmluvy, súd len znovu zopakuje to, čo uviedol v predchádzajúcom rozsudku.

38. K uvedeniu celkovej čiastky na zaplatenie je potrebné uviesť, že posúdenie tejto náležitosti (a to aj výšky RPMN) závisí od toho, či žalobcovia museli uzatvoriť aj poistenie úveru alebo nie. Žalobcovia tvrdili, že nemali možnosť poistenie odmietnuť. Žalovaný však toto ich tvrdenie poprel a ako dôkaz predložil európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré obaja žalobcovia podpísali a v ktorých je zreteľne uvedené, že poistenie nie je podmienkou úveru ponúkaného za daných podmienok. To, že sám žalobca ako dlžník žiadal aj o poistenie vo forme základného balíka poistenia vyplýva aj z jeho žiadosti o úver a tiež z informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávanejmu poisteniu, ktorá

obsahuje požiadavku klienta zabezpečiť splácanie úveru z poistenia v prípade smrti, invalidity a PN a túto listinu podpísal aj žalobca v 1.rade. Z uvedených listinných dôkazov súd mal za preukázané, že poistenie úveru bolo dohodnuté na žiadosť žalobcu ako dlžníka a nebolo povinné, čo napokon podpísali obaja žalobcovia. Ich samotné tvrdenie o opaku nie je dostatočným dôkazom o vyvrátení pravdivosti obsahu listín, ktoré v tomto zmysle podpísali. Navyše súdu je známe z jeho činnosti, že žalovaný poskytoval flexipôžičku aj bez poistenia, čo bolo so strany žalovaného aj potvrdené na pojednávaní. Dôkazné bremeno na preukázanie nutnosti uzavretia poistenia úveru bolo na žalobcoch, samotná výpoveď žalobkyne v 2.rade na unesenie tohto dôkazného bremena nepostačuje, zvlášť ak je v rozpore s podpísanými listinami. Súd preto dospel k záveru, že do výpočtu celkovej čiastky na zaplatenie a výšky RPMN poistné nie je možné zahrnúť. Žalobcovia teda mali zaplatiť 33.168,75 Eur (107 x 306,25 – splátka bez poistného + 400 Eur). V zmluve je uvedená suma 33.169,54 Eur, čo je rozdiel 0,79 Eur viac ako je správny výpočet. Uvedený rozdiel je tak zanedbateľný, že by bolo v rozpore so zdravým úsudkom ho sankcionovať fikciou o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, navyše ide o rozdiel „v prospech“ spotrebiteľa a teda nie je možné ho hodnotiť ako zavádzanie spotrebiteľa, keďže v zmluve bola uvedená vyššia suma na zaplatenie než bola v skutočnosti.

39. Za správnu súd považuje aj výšku RPMN uvedenú v zmluve. Žalobcovia totiž vychádzali pri výpočte z mesačnej splátky vrátane poistného. Pri použití tej istej kalkulačky ako ju použili žalobcovia, ktorá však môže byť len orientačnou pomôckou a to aj vzhľadom na skutočnosť, že pri používanom výpočte sa neuvádza konkrétny termín splatnosti splátky, ale sú stanovené dve možnosti pri zadaní údajov a to buď splatnosť na začiatku mesiaca alebo na konci, pričom v tomto prípade bola splatnosť mesačnej splátky 23.dňa v mesiaci, čo sa viac blíži ku koncu mesiaca, podľa tej istej kalkulačky RPMN činí 13,09% (pri mesačnej splátke bez poistenia 306,25 Eur, počtu splátok 107, výšky úveru 20.000 Eur a poplatku za poskytnutie úveru 400 Eur), čo je menej ako je uvedené v zmluve (13,40%) a teda nie je to v neprospech spotrebiteľa. V neprospech spotrebiteľa by bolo možné považovať len opačnú situáciu, teda že v zmluve by bol nižší údaj o výške RPMN ako v skutočnosti. Súd pripomína, že fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. nastáva len vtedy, ak by nesprávna výška RPMN v zmluve bola v neprospech spotrebiteľa, čo teda nie je tento prípad.

40. Súd nedospel ani k záveru, že by v predmetnej zmluve bola uvedená nesprávna výška úveru. Pokiaľ súd II. inštancie argumentoval rozsudkom Najvyššieho súdu SR 9Cdo/287/2021 z 30.6.2022, v ňom sa riešila iná situácia, nakoľko banka pri poskytnutí úveru spotrebiteľovi si započítala dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru, takže reálne mu poskytla úver znížený o tento poplatok. V tomto prípade však podľa výpisu z účtu žalobcu bola najprv poukázaná suma celého úveru na jeho účet a to 20.000 Eur, žalobca však v ten istý deň realizoval aj výber v hotovosti a zaplatil pritom poplatok za poskytnutie úveru vo výške 400 Eur a teda v hotovosti vybral 19.600 Eur. Žalobca pritom mohol poplatok za poskytnutie úveru zaplatiť aj iným spôsobom, ak by si ho nedohodol v zmluve a teda či už osobne na pobočke banky alebo prevodom z účtu, ale v zmluve si zvolil formu splácania inkasom z účtu vedeného u žalovaného. Súd považuje za nelogické, že ak by žalobca zaplatil poplatok za poskytnutie úveru v ten istý deň ako čerpal úver, ale iným spôsobom než inkasom zo svojho účtu, bola by výška úveru v zmluve správna, ale ak sa pri inkasovaní poplatku postupovalo podľa zmluvného dojednaní, výška úveru by nemala byť správna a navyše s dôsledkom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo podľa súdu nemožno považovať za spravodlivé. Pokiaľ ide o rozhodnutie R49/2022 súd pripomína, že v právnej vete tohto rozhodnutia sa uvádza, že nesprávna výška úveru je v prípade, ak veriteľ hneď pri uzavretí zmluvy zrazí poplatok z úveru, čo však nemožno stotožňovať s týmto prípadom.

41. Navyše ohľadom danej problematiky sa vyjadroval aj Najvyšší súd SR v uznesení 7Cdo/7/2021 zo dňa 21.4.2022, ktorý odmietol dovolanie spotrebiteľa, ktorý sa domáhal voči banke vydania bezdôvodného obohatenia s poukazom na fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru práve v dôsledku nesprávnej výšky úveru uvedenej v zmluve, keďže banka si stiahla za úver poplatok 100 Eur. Súdy jeho žalobu zamietli z dôvodu, že údaj o výške úveru bol správny s argumentáciou, že to, že z účtu sťažovateľa na základe zmluvného dojednaní bolo v prospech banky inkasovaných dohodnutých 100 Eur nemožno považovať za reálne neposkytnutie úveru. Po odmietnutí dovolania sa sťažovateľ obrátil aj na Ústavný súd SR, ktorý však uznesením III.ÚS 612/22 zo dňa 10.11.2022 jeho ústavnú sťažnosť zamietol, teda tieto rozhodnutia prešli aj testom ústavnej prijateľnosti.

42. Z vyššie uvedených dôvodov súd mal za to, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je výška úveru správna.

43. Napokon súd II. inštancie uviedol, že sa javí, že žalovaný hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., lebo riadne neskúmal výdavky žalobcov súvisiacich s domácnosťou. Zákonodarca však jasne v § 11 ods. 2 vete tretej zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol, čo považuje za hrubé porušenie povinnosti veriteľa s dôsledkom fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a tým je to, že veriteľ nezistí žiadne údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa (formulácia „bez akýchkoľvek údajov...“) alebo ich nepreverí v príslušnej databáze alebo registri. V tomto prípade žalovaný mal údaje o príjmoch oboch žalobcov, ktorí ich zdokladovali daňovým priznaním a rozhodnutím o rodičovskom príspevku, ale tieto údaje mal žalovaný k dispozícii aj z ich účtov, ktoré boli u neho vedené. Napokon súd II. inštancie ani nespochybnil zistenie a preverenie príjmu žalobcov zo strany žalovaného, nepochybne preukázané bolo aj zistenie ich rodinného stavu. Zákonodarca v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nekonkretizuje aké výdavky má veriteľ zisťovať, ale v kontexte so zvyškom príslušnej vety „alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra...“ je zrejmé, že ide o výdavky, ktoré možno preveriť v úverovom registri (pojem databáza je potrebné spojiť s databázou sociálnej poisťovne, čo má význam pri preverovaní príjmu spotrebiteľa). Tento záver súd považuje aj za logický pri výklade tretej vety zákona č. 11 ods. 2 na rozdiel od výkladu, že za výdavky, ktoré mal povinnosť veriteľ zistiť treba považovať aj výdavky spojené s vedením domácnosti, čo pripúšťa rôzny výklad, mali by nimi byť aj výdavky na stravu a to súd považuje za absurdné. Záveru o tom, že zákonodarca v § 11 ods. 2 vete tretej zákona č. 129/2010 Z.z. nemal na mysli aj výdavky s domácnosťou nasvedčuje aj neskoršie doplnenie § 11 ods. 2 vety tretej o nesplnenie ďalších povinností veriteľa uvedených v § 7 ods. 19 až 42 v súvislosti s posudzovaním schopnosti spotrebiteľa splácať úver, keďže konkretizoval položky, z ktorých sa počíta ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver a tými sú – čistý príjem spotrebiteľa, jeho životné minimum, ale aj životné minimum osôb, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť, výška splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa (§ 7 ods. 20 aktuálneho zákona č. 129/2010 Z.z.). Preto aj v kontexte s týmto ustanovením aplikujúc systematický výklad je potrebné dospieť k záveru, že zákonodarca pri výdavkoch uvedených v § 11 ods. 2 vete tretej zákona č. 129/2010 Z.z. nemal na mysli výdavky na domácnosť, keďže tie sú irelevantné pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ale relevantnými sú len jeho peňažné záväzky a tie sú vysvetlené v opatrení NBS č. 10/2017 Z.z. a tými sú záväzky z úverov, resp. kreditných kariet. Súd teda nedospel ani k záveru o hrubom porušení povinnosti žalovaného podľa § 11 ods. 2 vety tretej zákona č. 129/2010 Z.z. a teda mal za to, že nedošlo k fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z toho dôvodu žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

44. Súd II. inštancie napokon vyzval súd I. inštancie k opätovnému posúdeniu poplatku za poskytnutie úveru s tým, že sa má zaoberať tým aké plnenie bolo poskytnuté a či bolo prevažne v záujme veriteľa alebo spotrebiteľa. K tomu súd len môže zopakovať, že už z názvu poplatku vyplýva, že platí sa za poskytnutie úveru, o ktorý žiadali žalobcovia. Teda protiplnením je poskytnutie úveru žalobcom a to je predovšetkým v záujme žiadateľa o úver.

45. Žalobu o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd posúdil podľa § 52 a násl. Občianskeho zákonníka.

46. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

47. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

48. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

49. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

50. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

51. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

52. Súd zastáva názor, že poplatok za poskytnutie úveru je bežnou súčasťou odplaty za úver, s čím počíta aj súčasná právna úprava. Možnosť dojednania odplaty pri úverovej zmluve jasne vyplýva z § 499 Obchodného zákonníka, termín odplaty pri úverovej zmluve sa uvádza aj v § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ako aj v § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a s poplatkami ako formy odplaty za úver sa počíta aj v § 2 písm. g/, ale aj v § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z., keďže vo všetkých týchto ustanoveniach sa uvádza, že veriteľ môže od spotrebiteľa požadovať úrok a poplatky.

53. Poplatok za poskytnutie úveru tak spadá pod hlavný predmet plnenia zmluvy ako súčasť odplaty a preto je vylúčený zo súdneho prieskumu neprijateľnosti zmluvnej podmienky v prípade, ak bol dohodnutý jasne, zrozumiteľne a určito, tak ako to vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo v prípade ak bol individuálne dojednaný. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania jeho individuálneho dojednania je však na žalovanom, ktorý však túto obranu ani nezvolil. Už z označenia sporného poplatku je zrozumiteľné za čo sa platí, teda za poskytnutie úveru a teda protiplnenie je určené. Je stanovený v presnej výške 400 Eur pri úvere vo výške 20.000 Eur, je v zmluve dostatočne transparentný, keďže je uvedený na prvom mieste medzi poplatkami v bode 7, ale uvádza sa aj v bode 3 pri výpočte RPMN a tiež pri Európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere, kde je konkretizovaný medzi nákladmi spojenými s úverom, pričom opäť súd pripomína, že túto listinu podpísali obaja žalobcovia. Žalobcovia teda museli byť informovaní o tomto poplatku, vedeli za čo ho platia, v akej výške a nepochybne vedeli posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré pre nich z toho titulu vyplývali. Ich tvrdenie na pojednávaní, že o tomto poplatku nevedeli, súd považuje len za účelové a v rozpore s viacerými listinami, ktoré podpísali. Súd pripomína, že aj obrana spotrebiteľov musí mať rozumnú mieru a nutné je interpretovať ju trpezvo a neutrálne, čo uviedol aj Ústavný súd SR v náleze PL. ÚS 11/2016 zo 7.2.2018.

54. Vylúčenie súdnej kontroly zmluvnej podmienky nastáva (okrem iného) v prípade, ak sú zmluvné podmienky formulované jasne a zrozumiteľne ako sa to uvádza v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tento záver vyplýva aj z rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C – 26/13 zo dňa 30.4.2014, v ktorom Európsky súd uviedol, že rozhodujúce je to, či zmluva transparentným spôsobom uvádza príslušnú zmluvnú podmienku, či spotrebiteľ bol o nej riadne informovaný pred uzavretím zmluvy a či mohol na základe jasných a zrozumiteľných kritérií predpokladať hospodárske dôsledky, ktoré z nej pre neho vyplývajú. Podobný záver prijala aj Európska komisia v prejudiciálnom konaní vedenom na návrh Krajského súdu v Prešove v spore I. D. proti spoločnosti Provident Financial s.r.o. Európska komisia vo svojich pripomienkach z 3.2.2014 posudzovala takzvaný administratívny poplatok v zmluve o spotrebiteľskom úvere a uviedla, že smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka určujúca výšku administratívneho poplatku sa môže považovať za jasnú a zrozumiteľnú vtedy, ak je jasná a zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska a umožňuje spotrebiteľovi posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré pre neho z danej zmluvnej podmienky vyplývajú. K podobnému záveru napokon dospel aj Súdny dvor EÚ vo veci C – 621/17 v rozsudku z 3.10.2019 vo veci Gyula Kiss proti CIB bank Zrt a spol., v zmysle ktorého článok 4 ods. 2 a článok 5 smernice Rady 93/13/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich

výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm. Európsky súd uviedol aj to, že článok 3 ods. 1 citovanej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že taká zmluvná podmienka, ktorá sa týka poplatkov za správu zmluvy o úvere, ktorá neumožňuje jednoznačne určiť konkrétne služby poskytované ako protihodnota, v zásade nespôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, ktoré vyplývajú zo zmluvy. Napokon v tejto súvislosti súd poukazuje aj na stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR Cpjn 200/2014 zo dňa 23.4.2014, podľa ktorého sa nevyžaduje pre poplatok za správu úveru, aby boli uvedené všetky činnosti, za ktoré je poplatok dohodnutý a napokon k tejto problematike zaujal názor aj Ústavný súd ČR v náleze III. Ú 3725/13 zo dňa 10.4.2014. Aj Ústavný súd uviedol, že nie je potrebné špecifikovať služby, ktoré sú poskytované bankou za paušálny poplatok, ale klient musí byť dostatočne informovaný, tak aby po zrelej úvahe akceptoval alebo odmietol ponúknuté podmienky. Je potrebné si uvedomiť, že banka pri uzatváraní úverovej zmluvy kalkulovala s tým, že jej výnos bude tvorený úrokom a poplatkami, ak by počítala iba s príjmom z úrokov nepochybne by sa to premietlo do výšky úrokovej sadzby.

55. So záverom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17 sa stotožnil aj Najvyšší súd SR v rozsudku 7Cdo/294/2019 zo dňa 28.2.2020 publikovanom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 12/2022, v ktorom uviedol, že z označenia sporného poplatku vyplýva, že ide o poplatok za poskytnutie úveru, teda za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy a ktoré sú jeho internou záležitosťou a súčasťou jeho nákladov, teda za úkony veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru a to vypracovanie zmluvy, jej uzatvorenie a pod. Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa aj zákon č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva z judikatúry Súdneho dvora EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky. Najvyšší súd poukázal aj na to, že nemožno opomenúť tú skutočnosť, že bolo na spotrebiteľovi, ktorý mohol posúdiť hospodárske dôsledky vyplývajúce zo zmluvy, či ju uzavrie a ak sa mu poplatok za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrený určito, jasne a zrozumiteľne, javil vysoký, nič mu nebránilo obrátiť sa na iný subjekt. Dovolací súd mal za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ (spotrebiteľ), ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatok a jeho výškou súhlasil a následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

56. Súd si osvojil aj závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove 23CoCsp/6/2022 zo dňa 20.4.2023, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/9/2022-40 zo dňa 1.6.2022, ktorým bola žaloba o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ohľadom spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru voči žalovanej Tatra banke a.s. zamietnutá. Odvolací súd uviedol, že z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17 vyplýva záver o tom, že smernicu Rady 93/13/EHS je potrebné vykladať tom zmysle, že pripúšťa dojednanie poplatkov za správu a poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, pričom nemusia byť špecifikované všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm. Aj keď sa jednalo o výklad maďarského práva, podľa názoru odvolacieho súdu, tento výklad sa bude vzťahovať aj na slovenský právny poriadok, pokiaľ ide o posúdenie prijateľnosti obdobných poplatkov, pretože slovenské právo pripúšťa dojednanie uvedených poplatkov. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/294/2019 zo dňa 28.2.2020 tiež vyplýva, že toto rozhodnutie Súdneho dvora EÚ je relevantné aj pre slovenské právo. Súd 2.inštancie ďalej konštatoval, že predmetné poplatky nepredstavujú poplatky za služby, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej časti nesleduje záujmy spotrebiteľa (§ 53 ods. 4 písm. t/ Občianskeho zákonníka). Dojednanie a správa úveru sú rovnako v záujme dodávateľa aj spotrebiteľa, ktorý predsa mal záujem o poskytnutie úveru a má záujem na tom, aby jeho úverový vzťah naďalej trval, aby mohol podľa svojich predstáv disponovať so sumou úveru. Nedostatok správy úveru by mohol viesť k tomu, že by úverový vzťah predčasne skončil, čo nie je záujmom poctivého dlžníka. Napokon odvolací súd uviedol aj to, že aj keď rozsudok Najvyššieho súdu SR 7Cdo/294/2019 neuvádza, že sa zaoberal aplikáciou § 53 ods. 4 písm. t/ Občianskeho zákonníka, z obsahu rozhodnutia vecne vyplýva, že dovolací súd sa v tejto veci zaoberal prijateľnosťou dojednania poplatku za poskytnutie úveru t.j. za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy a ktoré sú jeho internou záležitosťou a súčasťou jeho nákladov. Z tohto rozhodnutia vyplýva záver o tom, že takýto poplatok je prijateľný. Napokon odvolací súd uviedol, že aj keď by predmetné zmluvné podmienky vo vzťahu k žalovanému, skoršími súdnymi rozhodnutiami boli určené za neprijateľné, právne posúdenie je potrebné zmeniť s ohľadom na spomínaný rozsudok Najvyššieho súdu SR 7Cdo/294/2019 z 28.2.2022.

K záveru o tom, že nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku pri spomínaných poplatkoch dospel aj Krajský súd v Nitre v rozsudku 9CoCsp/21/2021 z 28.7.2021, ale tiež Krajský súd v Prešove v rozsudku 17CoCsp/46/2022 z 31.1.2023, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/19/2022-140 z 30.6.2022.

57. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V spore bol v celom rozsahu úspešný žalovaný a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešným žalobcom, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257, ktorý možno použiť len výnimočne.

58. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.